

s.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till s.sof@regeringskansliet.se

Beslut

Datum 2025-04-01

Dnr SI 2024:10294

Sida 1 (2)

Yttrande över SOU 2024:78

Ett språkrav för språkutveckling

Regeringskansliets diarienummer: S2024/02115

Skolinspektionen har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet Ett språkrav för språkutveckling (SOU 2024:78).

Mot bakgrund av att det är viktigt med språkkunskaper ser Skolinspektionen positivt på att språkutvecklande arbete ges fokus. Även om Skolinspektionen granskar utbildning inom bland annat kommunal vuxenutbildning så berör förslagen i betänkandet inte direkt det myndigheten granskar. Myndigheten tar därför inte ställning i sak till förslagen.

Utifrån att det föreslås att det tillsätts en utredning som ser över hur vård- och omsorgselever i kommunal vuxenutbildning (komvux) kan ges en mer ändamålsenlig utbildning i svenska språket har myndigheten följande medskick.

Vuxenutbildningen spelar en central roll för kompetensförsörjningen och för vuxnas möjligheter att fortsätta utbilda sig. Komvux har flera fördelar, bland annat att det är en flexibel skolform och att det går att läsa kurser för att komplettera eller öka behörigheten till fortsatta studier. Skolinspektionen har dock sett utmaningar med komvux i våra granskningar. Ett öppet regelverk för komvux, med stor flexibilitet i syfte att möta den vuxnes behov, riskerar att ge elever för lite undervisningstid och lärarstöd i undervisningen.

Skolinspektionen har tidigare lyft att det finns risker med att undervisningens form och omfattning i förhållande till kraven i ämnes- och kursplaner inte är tydligare reglerad inom komvux. Myndigheten ser vidare bland annat bristande koppling mellan utbildningens upplägg och elevernas behov samt stora skillnader i erbjuden undervisningstid. Vi ser exempelvis betydande skillnader mellan verksamheters kvalitet i undervisningen inom komvux i svenska för invandare (sfi). Regleringen är komplex och har blivit svåröverblickbar för många huvudmän och rektorer.

Beroende på hur förslagen i detta betänkande kommer att realiseras skulle regleringen kunna bli än mer komplex. Skolinspektionen ser att detta behöver tas i beaktande i den fortsatta beredningen.

Skolinspektionen har i vår årsrapport för 2024 lyft att en samlad översyn av regelverket bör övervägas avseende vuxenutbildningen. Det gäller till exempel betygsrättens struktur, komplexiteten i vuxenutbildningens regelverk och den relativt begränsade regleringen avseende hur utbildningen ska genomföras och den begränsade undervisningstiden inom komvux.

En sådan samlad översyn skulle även kunna ta hänsyn till de brister avseende den kommunala vuxenutbildningen som lyfts i detta betänkande.

Torun Rudin
Stabschef

Anna Grebäck
Föredragande